

1 Eylül 2016

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **23511**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-3251)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 25.03.2016 tarihli ve 43452547-120.07-26506 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın İzzet Ulvi YÖNTER'in tarafıma tevcih ettiği 7/3251 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-3251 Önerge Cevabı (3 sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5:

Elektrik dağıtım şirket yetkililerinin açıklamalarından Güneydoğu Anadolu Bölgesinde kaçak elektrik kullanım oranının %75'leri bulduğu ifade edilmektedir. Kayıp kaçak bedeli ödenmeyen elektrik demektir. Ama bu bedel elektrik faturalarında yer alan dağıtım bedeli içerisinde kayıp-kaçak bedeli şeklinde Türkiye'de faturalarını ödeyen abonelerden tahsil edilmektedir.

Son olarak Dicle EDAŞ ekiplerinin, Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı bir köydeki Tarımsal Kalkınma Kooperatifine ait ayda bir milyon lira tutarında kaçak elektrik kullanılarak ısıtılan yaklaşık 30 dönümlük bir seraya baskın düzenlediği, serada 15 bin nüfuslu bir ilçeye yetecek güçte 3 adet kaçak elektrik trafosunun bulunduğu belirlenmesi üzerine, bu trafolarla el konulması için savcılığa suç duyurusunda bulunduğu haberleri kapsamında;

Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı bir köydeki Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ne ait ayda bir milyon lira tutarında kaçak elektrik kullanılarak ısıtılan yaklaşık 30 dönümlük bir seraya baskın düzenlediği haberi doğru mudur?

Ayda 1 milyon lira tutarında kaçak elektrik kullanılırken ve bu seraya 3 adet trafo kurulurken kayıp ve kaçakla mücadele etmesi gereken dağıtım şirketi ne yapmaktaydı? Kaçak elektrik kullanımı ile ilgili ihbar yapılmamış olsaydı kaçak elektrik kullanımı devam edecek miydi?

Kaçak elektrik kullanımı yüzünden elektrik faturalarını ödeyen aboneler yaklaşık % 10-11 oranlarında fazla ödeme yapmak durumunda kalmaktadırlar. Bu oranın en aza indirilmesi açısından hangi çalışmalar yapılmaktadır? Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yıllardır süren elektrik hırsızlığını sona erdirmeyi düşünmekte midir?

Dağıtım şirketlerinin kaçak elektrik kullanımını en aza indirmek adına yapmış oldukları çalışmalar neticesinde kayıp kaçak oranı düşmüş müdür?

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu' nun, abonelerden elektrik faturaları üzerinden kayıp-kaçak adı altında bir bedel tahsil edilemeyeceği kararına rağmen 2016 faturalarında kayıp kaçak bedeli tutarının dağıtım bedeli içerisine gizlemek suretiyle tahsil edilmesi dağıtım şirketleri ve Bakanlığınız tarafından etik görülmekte midir?

Cevaplar 1, 2, 3, 4,5:

Diyarbakır Bismil İlçesi Aşağı Dolay köyünde bulunan Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nin harici trafo kurmak suretiyle kaçak elektrik kullandığı tespit edilmiş olup yerinde tespit için Bismil İlçe Jandarma Komutanlığından güvenlik desteği alınarak söz konusu Kooperatifte çalışma yapılmıştır.

Söz konusu trafolar kurulup enerji verildikten sonra yük değişiminden dolayı söz konusu alanda harici trafo kullanımının olduğu düşünülüp bunun üzerine alanda bulunan seralar üzerinde çalışma yapılarak harici trafolar tespit edilmiştir.

Dicle EDAŞ sorumluluk alanında bulunan illerde kaçak kullanımı engellemek adına mesken, ticarethane ve trafolu abonelere yönelik kaçak tarama çalışmalarını devam ettirmektedir.

Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermekte olup, bu fark elektriğin dağıtımı için gerekli olan hat, trafo ile sayaçlarda meydana gelen teknik kayıp miktarı ve yasal olmayan bir şekilde elektriğin kaçak kullanılması sonucunda oluşan miktarın toplamından oluşmaktadır. Kaçak elektrik tüketiminin tamamen ortadan kaldırıldığı bir durumda dahi teknik kayıp söz konusu olacaktır.

Tüketicilere sunulan elektriğin kesintisiz sağlanabilmesi için her bir dağıtım bölgesinin kayıp-kaçak oranları dikkate alınarak elektriğin üretilmesi gerekmektedir. Üretilen elektriğin maliyetinin tüketicilere yansıtılması, faaliyetin doğal sonucudur. İlgili mevzuat gereğince kayıp-kaçak miktarına ilişkin maliyet müşterilere yansıtılırken, EPDK aynı zamanda kaçakların sıfırlanmasına ve teknik kayıpların makul seviyeye indirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktadır. Bu çerçevede, EPDK tarafından her bir dağıtım bölgesi için hedef kayıp/kaçak oranları esas alınarak fiyatlar belirlenmektedir. Bu sayede tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedeli ödemeleri sağlanırken aynı zamanda bu hizmeti yerine getiren dağıtım şirketlerine de riskler yüklenmektedir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında “Düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından kısmen veya tamamen koruyacak şekilde tesis edilmiş ve uygulamaya ilişkin hususları Kurum tarafından hazırlanan tebliğ ile düzenlenmiş fiyat eşitleme mekanizması, 31/12/2015 tarihine kadar uygulanır. Tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri ile görevli tedarik şirketleri fiyat eşitleme mekanizması içerisinde yer alır.” hükmü yer almaktadır. 14/12/2015 tarihli ve 2015/8317 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan fiyat eşitleme mekanizmasının uygulanmasına ilişkin süre ile ikinci fıkrasında yer alan ulusal tarife ve ulusal tarifede çapraz sübvansiyon uygulanmasına ilişkin süre 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

Kanun koyucu kayıp-kaçığın kanuni bir maliyet unsuru olduğunu kabul etmenin ötesinde, bu maliyet unsurundan kaynaklanabilecek dağıtım bölgeleri arasındaki fiyat farklılığından tüketicileri geçiş dönemi süresince kısmen veya tamamen koruyacak şekilde bir mekanizma tesis edilmesini öngörmüştür.

Kayıp-kaçak bedeli Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Kanunun kendisine verdiği yetki çerçevesinde ve Kanunun temel amaçlarına uygun şekilde belirlediği bir bedeldir. Bu bedel lisanslı tedarik şirketleri tarafından müşterilere tahakkuk ettirilmektedir. Diğer bir ifadeyle, bu bedel EPDK tarafından belirlenmekle birlikte tedarik şirketleri tarafından tahsil edilmektedir. Söz konusu bedeli belirlemek üzere alınan Kurul Kararı Kurumun bir düzenleyici işlemi olarak tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlayıcı niteliği haizdir. Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde “İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür hükmü ve Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasında “Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar ” hükmü yer almaktadır. Bu hükümler gereğince Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından onaylanan fonsuz tarife tabloları içerisinde yer alan bedellerin tüketiciler tarafından ödenmesi yasal bir zorunluluktur.

Öte yandan, kayıp-kaçak bedelinin iptali talebiyle EPDK aleyhine açılan davalarda görevli mahkeme, 2575 sayılı Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinin (c) bendi gereğince ilk derece mahkemesi olarak Danıştay’dır. 2575 sayılı Danıştay Kanunu’nun 24 üncü maddesinin Danıştay’ın ilk derece mahkemesi olarak bakacağı davaları düzenleyen birinci fıkrasının (c) bendinde “Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemler” in ilk derece mahkemesi olarak Danıştay’da karara bağlanacağı ifade edilmektedir. Bir kamu kuruluşu olan EPDK aldığı düzenleyici bir işlem olan ve ülke genelinde uygulanan kayıp-kaçak bedeline ilişkin açılacak davalar da bu madde kapsamında olup, bu davalarda görevli mahkeme ilk

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN İZZET ULVİ YÖNTER'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3251)**

derece mahkemesi olarak Danıştay'dır. Danıştay, söz konusu bedelin iptali talebiyle açılan davaların tamamında yürütmeyi durdurma istemlerini reddetmiş ve esasa ilişkin incelemesini sürdürmektedir. Bilindiği üzere, düzenleyici bir işlem mahkeme tarafından iptal edilmedikçe veya yetkili merci tarafından geri alınmadıkça geçerlidir ve yürürlüktedir. Dolayısıyla dağıtım şirketlerince söz konusu bedelin tahsil edilmesi de hukuka uygundur.